

Slovo k povzbuzení na neděli 5. června 2022, na Slavnost Soslání Ducha svatého – C
Biblická čtení: Sk 2,1-11; Ž 104; Řím 8,8-17; Jan 14,15-16.23b-26

Milé sestry, milí bratři,

a **«nastal den Letnic»**: Padesátý den po Velikonocích, kdy židé slavili svátek týdnů připomínající dání Desatera, se jedinečně **naplnilo** staré Joelovo proroctví, že Boží Duch bude vyelit na všechny lidi, a slib Pána Ježíše, že **bude seslán Přímluvce** jako síla jeho přítomnosti po jeho odchodu do nebe. **Duch svatý** seslán je a v křesťanské liturgii se tento den pro svou velikost stává jedním ze tří Božích hodů, abychom jej i my mohli prožít jako „čas“ (*god*) Boží.

V centru naší duchovní pozornosti je tedy **Duch svatý**, třetí osoba Nejsvětější Trojice. **S jeho představou** je to ze všech Božích osob asi **nejsložitější**. Jestliže **Otce** vnímáme jako Boha, **Syna** poznáváme jako Ježíše Krista, tak v případě **Ducha** je to těžší. Proto už biblická tradice nám přichází na pomoc s výraznými **obrazy**, které jsou **odrazy jeho působení**: Duch svatý je zakoušen **ne nepodobně ohni, vodě a větru** a tak je i biblickým jazykem pojmenováván. Ne náhodou jsou oheň, voda a vítr třemi **živly oživujícími zemi**, představují tři ze čtyř elementů světa starověké kosmologie.

Živel je od slova „**život**“. Naši předci tak nazvali oheň, vodu a vítr, protože mají v sobě **pohyb**, jsou **mocné a nedají** se nikdy docela **podmanit**. Země by bez nich nemohla být **živou** zemí. **Bez** světa a tepla, vzduchu a větru a bez vody **není život**, bez živlů by země zůstala pustá a prázdná.

Duch svatý, dech Boží (v hebrejštině je *ruah*, „duch“ ženského rodu) je **dárce** veškerého **života** a energie na zemi, protože **sám je Božím Životem**. S trochou teologické nadsázky řečeno, Otec je dárce veškerého bytí, dílem jeho „ruky“ Syna je tvar a podoba všeho stvořeného, plodem „ruky“ Ducha je **život a energie**. On je Boží nestvořenou **milostí**.

A protože Duch je v Bohu **Láskou** mezi Otcem a Synem, **podstatou** života a energie na zemi je jediné **láska**, která je a dává se dál. **Láska**, kterou svobodou obdařený člověk má vědomě přijmout, žít a dát také dál.

Duch svatý je Boží **silou lásky**, je nám nabídnut jako její **zápal, světlo, dech a rosa**. Sedm darů Ducha – moudrost, rozum, rada, síla, umění, nábožnost a bázeň Boží – pojmenovává sedm oblastí jeho působení, ovoce Ducha – trpělivost, radost, dobrota a tak dále – jsou jeho projevy. **Láska** by měla **pronikat** celou naší existencí, měla by **tvarovat** naše bytí a činění. Měla by být nejnaternějším **pohybem** hýbajícím našimi myšlenkami, slovy a skutky, projevující se ve všem, co jsme a co činíme. Ne nepodobně **dechu** života oživujícímu naše tělo.

Je dobré se proto **ptát**, zda a nakolik je **láska k Bohu, lidem a světu** opravdu **živlem** – ohněm, vodou a větrem – naší pozemské **existence**, našeho bytí. A co případně děláme **pro to**, aby tomu tak bylo. A kdy jindy než na Boží hod svatodušní je k tomu **příhodnější čas**...

Láska je **tajemný dar** Boží, rozhoří se a je. Pro pomoc k lásce **nám**, slabým lidem, byla dána **víra**, klíč otevírající svět Boží, abychom se s **Bohem-Láskou** setkávali, nechali se jí měnit a čerpali její sílu. **Nevede-li** nás naše **křesťanství** ke skutečné **lásce**, jsme vlastně **nejubožejšími** ze všech lidí; podobně **nejubožejšími**, jako kdyby Kristus byl nevstal z mrtvých. Ale on **přeci** z mrtvých vstal a **konkrétní podoby lásky** jsou možná nejdůležitějšími přítomnostmi Vzkříšeného ve světě, přítomnostmi vzbuzenými silou Ducha svatého.

Milé sestry, milí bratři, chceme-li nějaký **konkrétní podnět**, kde a jak se tedy o mezilidskou lásku snažit, stačí se vrátit k dnešnímu **prvnímu čtení** ze Skutků apoštolů, ostatně jedinečnému svědectví o samotném dni **Letnic**. Celá událost je – mimo mnoha dalšího – **opakem** stavby **Babylónské věže**. Tehdy se lidem pro jejich pýchu a sobectví **zmátly** jazyky,

že jeden druhém přestali rozumět; tak Starý zákon interpretoval počátek nevraživosti mezi národy. **O Letnicích** si naopak **všichni** rozumět **začali**.

Mnohem víc než o nějaké případné mluvení v cizích jazycích, jde o zásadní obraz **porozumění a smíření** mezi lidmi různých národů a kultur. To je totiž vždy plodem **lásky**, ovocem působení **Ducha svatého**. Skutečné křesťanství má sílu smířit lidi mezi sebou, a to i lidi různé a zpočátku zcela cizí a vzdálené.

Lidstvo přežije jen jako **smířené**, přežije jen se snahou porozumět si. Jen jako smířené může přejít do věčnosti.

Láskou k Bohu a lidem kolem sebe k přežitelnosti světa může **nepatrnou** ale přesto **Boží** měrou přispět **každý z nás**. A proto se **ptejme**, k jakým konkrétním krokům lásky **Duch svatý** každého z nás chce **vést**, k čemu laskavému nás chce zapálit, kam odvádět a dát sílu shůry. Nechme se jím vést, ať **nejsme** nejubožejšími ze všech lidí. Aby se svatodušní svátky mohly stát opravdu **Božím hodem**...